

Jaarverslag 2017

van de raad van de orde van advocaten in het arrondissement Zeeland – West-Brabant

Voorwoord van de deken

In het ordejaar 2017 is in het arrondissement Breda-Middelburg de functie van deken tot 1 juli nog uitgeoefend door mr. Emilie van Empel. Ondergetekende is tijdens de jaarvergadering van maart 2017, ingaande 1 juli daaraanvolgend, in deze functie verkozen. Niet alleen tijdens de jaarvergadering, maar ook bij gelegenheid van het jaarlijkse roldiner, is bij het vertrek van mr. van Empel als deken stilgestaan.

Samen met de overige dekenen van de orden is ook in het jaar 2017 in het dekenberaad verder gewerkt aan harmonisatie van beleid en aan de uitoefening van toezicht, immers de primaire taak van de deken. Jaarlijks worden door het dekenberaad speerpunten van het toezicht vastgesteld. Bij het uitoefenen van het toezicht door de deken worden die speerpunten gehanteerd

Voor het jaar 2017 waren de speerpunten:

- De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme, een vrijwel jaarlijks terugkerend onderwerp dat (ook) in de jaren die komen aandacht zal vragen, gelet op de steeds verdergaande wetgeving en eisen die als gevolg daarvan ook aan advocaten(kantoren) worden gesteld.
- Kwaliteitsbevordering, dit in het vooruitzicht van de inwerkingtreding van het artikel in de Advocatenwet dat de advocaten worden verplicht om jaarlijks aan een vorm van gestructureerde feedback mee te werken, vooralsnog ter bewustwording.
- De stagiaire-ondernemer, de stagiaire die de praktijk voor eigen rekening en risico uitoefent. Bij de diverse orden worden steeds meer vragen gesteld over het volgen van een stage in de advocatuur, maar dan wel als stagiaire-ondernemer. Nu, vanwege de grotere eigen verantwoordelijkheid die op deze advocaten rust, zoals het behalen van omzet en het financieren van de praktijkkosten (beroepsopleiding !), er door de orden zwaardere eisen worden gesteld niet alleen aan het starten van zo'n praktijk, maar ook aan het continueren ervan, is versterkt toezicht door de deken een noodzaak.
- Privacy en gegevensbeveiliging. Niet alleen de ontwikkeling van KEI en het digitaal procederen, maar ook de verdergaande ontwikkelingen op het terrein van automatisering (datalekken) waren voor de dekenen aanleiding om ook hier in het kader van bewustwording aandacht op te vestigen.

Alle speerpunten zijn opgenomen in de vaste format van de ook in ons arrondissement gehouden kantoorbezoeken. Jaarlijks worden zgn. "steekproef-kantoorbezoeken" gehouden waarbij 10 % van de kantoren in het arrondissement worden bezocht. Daarnaast vinden er ook kantoorbezoeken "op signaal" plaats. Opvallend is de sterke groei van kantoren met solopraktijkhouders, kantoren met één advocaat. Deze tendens is ook landelijk waar te nemen. Dit betekent dat er ook vanuit de raad van de

orde in toenemende mate aandacht zal moeten zijn voor de specifieke behoeften aan informatie en mogelijkheden tot samenwerking, ter versterking van de positie van deze kantoren.

Zoals bekend is ons arrondissement betrokken in pilots, zowel m.b.t. de CCV, alsmede . m.b.t. de uitvraag van Kengetallen. De opgedane ervaringen worden landelijk gedeeld en zullen naar verwachting leiden tot een landelijke invoering van beide werkwijzen als methode om in het kader van het toezicht op uniforme wijze zicht te krijgen op risico's.

In de automatisering van de ordebureaus speelt het bureau van de orde in ons arrondissement nog steeds een belangrijke rol. De daarmee gemoeide inzet van de adjunct-secretaris en de medewerkers van het bureau vergt veel tijd. Desondanks is dit niet van invloed geweest op de goede service die het bureau traditioneel biedt.

Gedurende het jaar 2017 bleek (niet geheel onverwacht) van vertraging in de uitvoering van het automatiseringsproject, zodat ook de oplevering later zal plaatsvinden dan oorspronkelijk voorzien. Naar verwachting zal de oplevering nu halverwege 2018 plaats vinden.

De balie Breda-Middelburg kent na enige jaren weer groei. Naar verwachting zal deze groei zich voortzetten en kan in 2018, overigens niet voor het eerst, de duizendste advocaat op "ons" tableau worden ingeschreven. De groei van de balie in ons arrondissement stemt dan ook zeker optimistisch.

Lex Lensink

Inhoudsopgave

1. Verslag van de raad van de orde

- 1.1 Vergaderingen
- 1.2 Portefeuilles
- 1.3 Jaarvergadering

2. Verslag van het bureau van de orde

- 2.1 Klachten
- 2.2 Bemiddelingen
- 2.3 Adviezen
- 2.4 Kantoorbezoeken
- 2.5 Opgave startende kantoren
- 2.6 Centrale controle verordeningen
- 2.7 Bestuurlijke handhaving
- 2.8 Specifiek toezicht dossiers

3. Samenstelling balie Breda Middelburg

- 3.1 Advocaten
- 3.2 Kantoren

Bijlage 1: Samenstelling raad van de orde 2017

Bijlage 2: Samenstelling bureau orde van advocaten 2017

Bijlage 3: Samenstelling fractie college van afgevaardigden 2017

Bijlage 4: Samenstelling contactcommissies 2017

Bijlage 5: Samenstelling balie arrondissement Zeeland – West-Brabant

Bijlage 6: Cijfers en overzichten klachten, kantoorbezoeken en specifiek toezicht

Bijlage 7: Representatie en contacten 2017

Bijlage 8: Verslag jaarvergadering 2017

Bijlage 9: Verslag fractievoorzitter college van afgevaardigden 2017

Bijlage 10: Verslag voorzitter Jonge Balie 2017

1. Verslag van de raad van de orde

1.1. Vergaderingen

In maart 2017 zijn twee leden van de raad afgetreden en heeft de jaarvergadering drie nieuwe leden gekozen. Met ingang van 1 juli 2017 is de zittende deken afgetreden als deken en als lid van de raad en als deken opgevolgd door mr W.A. Lensink. In het jaar 2017 heeft de raad van de orde 12 maal vergaderd. Vaste agendapunten voor die vergaderingen zijn onder andere klachten, bemiddelingen, verzoeken tot beëdiging, verzoeken tot uitreiking verklaring voltooide stage, contactcommissies en representatie. Twee maal per jaar wordt het eerste deel van de vergadering bijgewoond door het bestuur van de Jonge Balie. Met de Jonge Balie worden onder meer de haardgesprekken en pleitoefeningen besproken, alsmede de door de Jonge Balie georganiseerde Zuidelijke Pleitwedstrijden en het Jonge Balie golftoernooi.

Voor de samenstelling van de raad van de orde in 2016 wordt verwezen naar de **bijlagen** bij dit verslag.

1.2. Portefeuilles

Binnen de raad worden de volgende portefeuilles onder de leden van de raad en de adjunct-secretaris verdeeld: advisering gedragsregel 12, stage en opleiding, burgerlijk proces, strafrecht, bestuursrecht, personen- en familierecht, jeugdrecht, vreemdelingenrecht, insolventierecht, vreemdelingenrecht, gefinancierde rechtsbijstand, kleine kantoren, PR en communicatie en personeelszaken.

De raad van de orde heeft op de verschillende rechtsterreinen contactcommissies samengesteld. De meeste leden van de raad maken q.q. deel uit van één of meer contactcommissies en doen in de vergaderingen van de raad verslag van de activiteiten van de commissies. Voor een overzicht van de verdeling van de contactcommissies wordt verwezen naar de **bijlagen** waarin de portefeuilleverdeling van de leden van de raad staat vermeld naar de stand per 23 maart 2016.

Contactcommissie burgerlijk proces

De contactcommissie burgerlijk proces is in het jaar 2017 samengesteld uit de volgende leden:

mr A.A. Feenstra (tevens portefeuillehouder), mr M.B.A. Alkema, mr H.M.J. van den Hurk (voorzitter), mr drs. P.H.A. van Namen, mr A.J.H.W. Coppelmans, mr G.W.J. van Dijke en mr S.E. van den Berg.

In 2017 hebben de reguliere, halfjaarlijkse, overleggen plaatsgevonden met zowel de rechtbank als het gerechtshof. De overleggen met de rechtbank vonden plaats via een videoverbinding tussen de locaties Breda en Middelburg. Het spreekt voor zich dat het onderwerp KEI in alle overleggen steeds een belangrijk gespreksitem was. Andere terugkerende thema's zijn de werkvoorraden en doorlooptijden bij de gerechten en rolperikelen. De commissie doet via de nieuwsbrieven verslag van

deze overleggen. Ten slotte zijn in 2017 de voorbereidingen in gang gezet voor een professionele ontmoeting in (vermoedelijk) september 2018.

Contactcommissie insolventierecht

De contactcommissie Insolventierecht bestond in 2017 uit de leden: mr. F. Hiemstra, mr. K.E.H. de Klerk, mr. M.C.J. Oonk-Pallandt en mr. J.A. de Waard (portefeuillehouder namens de rvdo).

Op 16 mei en 3 oktober heeft overleg plaatsgevonden tussen de contactcommissie en een vertegenwoordiging van de rechtbank Zeeland-west-Brabant. Op de rechtbank hebben een aantal wisselingen plaatsgevonden in de bezetting. Faillissementen worden nu nog behandeld door twee rechter-commissarissen, daar waar recent nog vier rechter-commissarissen de insolventies behandelden.

Onderwerpen die tijdens de overleggen aan de orde kwamen, hadden onder andere betrekking op de uitrol van KEI, de voortgang van het fraudespreekuur, de personele bezetting van het team Insolventie en het houden van kantoorbezoeken vanuit de rechtbank vanuit de invalshoek van de rechter-commissarissen als toezichthouders.

Afgelopen jaar heeft er geen professionele ontmoeting plaatsgevonden tussen curatoren en de rechtbank. Vanuit de rechtbank (die dit maal de initiatiefnemer was om de bijeenkomst te organiseren) bleek dit niet mogelijk vanwege de werkdruk. Het is de bedoeling om in 2018 wel zo spoedig mogelijk een professionele ontmoeting tussen curatoren en de rechtbank te organiseren.

Door de commissie is verslag gedaan van de bijeenkomsten en zijn de vergaderverslagen beschikbaar gesteld aan de curatoren die door de rechtbank worden benoemd.

Contactcommissie vreemdelingenrecht

In 2017 bestond de contactcommissie vreemdelingenrecht uit mr M.C. Heijnneman, mr J.M.M. Verstrepen en mr M.S. Yap. Mr H.C. Struijk maakte als portefeuillehouder vreemdelingenrecht namens de raad van de orde deel uit van de commissie. In verband met de grote overlap in onderwerpen tussen de contactcommissie vreemdelingenrecht en de contactcommissie gefinancierde rechtshulp, is in 2017 besloten de beide contactcommissies samen te voegen.

Contactcommissie gefinancierde rechtshulp

De contactcommissie bestond in 2017 uit de volgende personen: mr. J.M.M. Verstrepen, mr. W.G.M. Vos en mr. P.M.J.T. Schumans. Namens de Raad van de Orde maakte mr. H.C. Struijk als portefeuillehouder deel uit van de contactcommissie.

De gefinancierde rechtshulp stond dit jaar in het teken van het rapport van de commissie Van der Meer. De commissie Van der Meer heeft na uitvoerig en gedegen onderzoek geconstateerd dat het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand dringend groot onderhoud nodig heeft. In totaal is jaarlijks € 127 miljoen extra nodig om het gat te dichten, aldus de commissie.

Het feit dat een onafhankelijke onderzoekscommissie deze conclusie trekt, terwijl de commissie de opdracht had gekregen alleen budgetneutrale voorstellen te doen, geeft al aan hoe urgent de problematiek op dit moment is.

Minister Dekkers gaat in zijn reactie naar aanleiding van het rapport van de commissie Van der Meer niet inhoudelijk in op de benodigde investeringen, maar doet in plaats daarvan een beroep op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van alle organisaties die betrokken zijn bij het stelsel, waaronder de NOvA. De minister geeft aan dat er binnen zes maanden nieuwe initiatieven op tafel moeten liggen. Tot die tijd staat alles in de ijskast. De zorgen over de toekomst van het stelsel en de toegang tot het recht blijven onverkort actueel.

Onderwijl zijn de besprekingen tussen de RvR en de NOvA over de inschrijvingsvoorwaarden nog gaande. Naar verwachting zal de Raad de inschrijvingsvoorwaarden komend jaar verscherpen. De Raad zet in op meer kwaliteit, maar dit brengt ook met zich mee dat de lat voor de sociale advocatuur steeds hoger komt te liggen. Hierdoor wordt het steeds lastiger om op een verantwoorde wijze gefinancierde rechtshulp te blijven verlenen aan de groep rechtzoekenden die hiervan afhankelijk is. De commissies gefinancierde rechtshulp en vreemdelingenrecht zijn dit jaar samengevoegd. Jaarlijks organiseert de rechtbank een klantenpanel vreemdelingenrecht. Dat werkt naar ieders tevredenheid. De vreemdelingenrechtadvocaten maken allemaal deel uit van specialisatieverenigingen, zodat er qua scholing en voorlichting geen rol voor de commissie is weggelegd.

1.3. Jaarvergadering

Op 23 maart 2017 vond de jaarvergadering van de orde van advocaten Breda Middelburg plaats in Huize Joosen te Breda. Tijdens de jaarvergadering zijn de gebruikelijke zaken besproken zoals de financiën en twee vacatures in de raad van de orde.

2. Verslag van het bureau van de orde

Het bureau van de orde ondersteunt de deken en de raad van de orde. Met de wijziging van de Advocatenwet is er een wijziging gekomen in de taken van de deken en de raad van de orde. Het toezicht op toetreding tot de balie, goedkeuring stage en patroon, de opleiding van stagiaires en voltooiing van de stage, permanente opleiding, advisering met betrekking tot detachering en het kantoor houden buiten Nederland en dergelijke, behoort tot de bevoegdheden van de raad van de orde.

Het overige toezicht zoals klachtbehandeling, het voldoen aan vereisten voortvloeiend uit de Advocatenwet, Verordening op de advocatuur, WWFT en overige op advocaten van toepassing zijnde regelgeving berust bij de deken.

In al deze taken, inclusief het ontwikkelen van beleid en de administratieve verwerking van dit alles vindt door ondersteuning vanuit het bureau van de orde plaats. De eerder ingeslagen weg naar verdere professionalisering van het bureau van de orde is voortgezet. Met betrekking tot de kantoorautomatisering zijn grote stappen gemaakt. Het begin 2016 ingezette traject van automatisering van alle orbureaus in het land is in 2017 voortgezet. De verwachting was dat het hele proces van automatisering in 2017 zou kunnen worden afgerond. Dat is helaas niet het geval gebleken. De verwachting is dat medio 2018 wel het geval zal zijn. Het orbureau in Breda is een van de bureaus in het land waar het automatiseringssysteem als pilot voor het hele land is getest. Hierdoor is er veel kennis vergaard over de werking van het systeem en is de nieuwe werkwijze die een dergelijk nieuw systeem met zich meebrengt inmiddels gemeengoed geworden. Voor de samenstelling van het bureau in 2017 wordt verwezen naar de **bijlagen** bij dit verslag.

2.1. Klachten

Het onderzoek in klachten die bij de deken van de orde worden ingediend, wordt voor de deken uitgevoerd door de stafjuristen van het bureau. De behandeling van de klachten vindt plaats overeenkomstig de landelijk vastgestelde Leidraad dekenale klachtbehandeling. Als bemiddeling mogelijk lijkt, wordt eerst geprobeerd de klacht op die wijze op te lossen. Mocht dat niet lukken dan geeft de deken na de klacht te hebben onderzocht, zijn standpunt ten aanzien van de klacht. Indien de klager het niet eens is met het standpunt van de deken, heeft de klager de mogelijkheid zijn klacht te laten doorzenden naar de raad van discipline, die de klacht opnieuw zal beoordelen. Met ingang van 1 januari 2015 is de klager € 50,- griffierecht verschuldigd voordat tot doorzending aan de tuchtrechter wordt overgegaan. Zo op het eerste gezicht lijkt de invoering van het griffierecht niet een drempel voor het latendoorsturen van de klacht naar de tuchtrechter op te werpen. De raden van discipline hebben in 2016 als vast beleid vastgesteld, dat bij een gehele of gedeeltelijke gegrondverklaring van de klacht de advocaat wordt veroordeeld in de kosten van de procedure voor een bedrag van € 1.000,-. Dit

wordt ervaren als een hoog bedrag. Ook klinken er geluiden dat de kostenveroordeling als een bijkomende straf wordt ervaren.

In 2017 zijn er 149 klachten bij de deken ingediend. Dit zijn er 5 minder dan in 2016. Voor een volledig overzicht van de in 2016 ingediende klachten wordt verwezen naar de **bijlagen**.

2.2. Bemiddelingen

Bij een gerezen geschil tussen een cliënt en zijn advocaat of tussen advocaten onderling, kan om bemiddeling door de deken worden gevraagd. In 2017 zijn 57 verzoeken om bemiddeling ingediend. Dit zijn er 3 meer dan in 2016.

2.3. Adviezen

In 2017 zijn 18 verzoeken ex gedragsregel 12 (overleggen van confraternele correspondentie) bij de deken ingediend. Voorts zijn in 2017 11 verzoeken om overleg ex gedragsregel 27, lid 7 (conservatoir beslag ter zake van een vordering op de cliënt) bij de deken ingediend. Tenslotte is in 2017 8 maal een verzoek ex artikel 13 Advocatenwet (aanwijzing advocaat) bij de deken ingediend.

2.4. Kantoorbezoeken

Reeds enige jaren worden door en namens de deken bezoeken aan advocatenkantoren in het arrondissement afgelegd. De selectie van de kantoren vindt steekproefsgewijs plaats. Bij het trekken van de steekproef wordt wel rekening gehouden met de geografische spreiding van de kantoren en de kantoor grootte. Er is dus sprake van een representatieve steekproef.

Doel van de bezoeken is, naast controle op de naleving van de voor advocaten en kantoren geldende regelgeving, om over en weer informatie uit te wisselen. Bij de bezoeken wordt gebruik gemaakt van een door het dekenberaad vastgestelde vragenlijst die van te voren naar de kantoren wordt gezonden. Evenals in 2016 was er in 2017 speciale aandacht voor de financiële situatie van de advocatenkantoren. Aan de kantoren is gevraagd om van te voren financiële gegevens van het jaar voorafgaande aan het kantoorbezoek toe te sturen. Deze stukken worden voor en in opdracht van de deken bekeken en beoordeeld door de unit Financieel Toezicht Advocatuur. Deze beoordeling wordt voorafgaand aan het kantoorbezoek aan het kantoor toegezonden. Op die manier wordt het kantoor in staat gesteld om voorafgaand aan het bezoek eventuele vragen die in de beoordeling worden gesteld, voor te bereiden en te bespreken met de accountant of boekhouder.

In 2017 hebben 34 kantoorbezoeken plaatsgevonden. Voor nadere cijfers met betrekking tot de kantoorbezoeken wordt verwezen naar de **bijlagen**.

2.5. Opgave nieuwe kantoren

Sinds enige jaren wordt aan startende kantoren gevraagd om informatie over het kantoor te verstrekken. Hierbij moet gedacht worden aan informatie over de beroepsaansprakelijkheids-

verzekering, de stichting beheer derdengelden, de vervangings- of waarnemingsregeling, melding geheimhoudernummers en overige verplichtingen voortvloeiend uit de Verordening en regeling op de advocatuur.

Opvallend is dat zich hoe langer hoe meer eenpersoonskantoren in het arrondissement vestigen, al of niet georganiseerd in een samenwerkingsverband. Het aantal eenpersoonskantoren bedraagt inmiddels circa 60% van het aantal in het arrondissement gevestigde kantoren, dit is 3% meer dan in 2016.

In het jaar 2017 zijn 40 opgaven nieuw kantoor op het bureau van de orde in behandeling genomen. Dit zijn er 13 meer dan in 2016.

2.6. Centrale controle op de naleving van de Verordening op de advocatuur in 2016 (CCV 2016)

In 2017 is in het arrondissement Zeeland – West-Brabant met betrekking tot de CCV de in 2016 gestarte pilot met de CCV voortgezet. Met een CCV in een nieuwe vorm wordt beoogd de bewustwording van de inhoud van de regelgeving bij advocaten te verhogen. De indruk bestaat dat dit ook zo heeft gewerkt. Om die reden is de pilot voortgezet.

Van de 947 advocaten aan wie is verzocht het formulier op de naleving van de verordeningen hebben 899 advocaten voldaan aan de verplichtingen. Aan 14 advocaten is gevraagd om een onvolkomenheid te repareren waarna deze alsnog hebben voldaan aan de verplichtingen uit de verordening. Aan 17 advocaten is door de deken de verplichting opgelegd een puntentekort aan te vullen. Drie advocaten hebben niet voldaan, van wie 2 advocaten met een recidive met betrekking tot een puntentekort. Tegen deze advocaten is een dekenbezwaar ingediend bij de tuchtrechter. Een advocaat had verzuimd overleg te voeren met de deken met betrekking tot het ontvangen van contanten. Tegen deze advocaat is ook een dekenbezwaar ingediend. Acht advocaten hebben en vrijstelling gekregen voor het indienen van het formulier CCV 2016. Dit betreft advocaten die inmiddels geschrapt waren van het tableau of langdurig 100% arbeidsongeschikt waren. Van één advocaat is de opgave niet ontvangen.

2.7. Pilot opvragen kengetallen

In 2016 is in het kader van de ontwikkeling van het verdiepen van het toezicht op de financiële situatie van advocatenkantoren en pilot gestart met het opvragen van financiële gegevens van kantoren. Uit de gegevens kunnen de kengetallen worden gedestilleerd waaruit de financiële situatie van advocatenkantoren kan worden beoordeeld. De beoordeling van de opgevraagde gegevens heeft op verzoek van de deken plaatsgevonden door de unit Financieel toezicht die is ondergebracht bij de Nederlandse orde van advocaten. Deze unit staat onder leiding van Fred Blok RA.

Bij alle kantoren zijn financiële gegevens volgens een bepaald format opgevraagd. Dit heeft tot de volgende resultaten geleid.

Op basis van de analyses heeft de unit FTA de volgende opmerkingen geplaatst:

Geen actie – 308

Bespreken / overleg – 82

Actie – 6

Gebleken is dat de door de unit FTA als te bespreken / overleg aangemerkte kantoren met de achtergrondinformatie die vanuit de bureaus over het kantoor kon worden gegeven in de meeste gevallen niet tot zorgen over het kantoor leidde. Gedacht moet hierbij worden aan kennis over vertrek van partners, aanstaande beëindiging van het kantoor, voorbereiden vertrek van kantoorpartners, herstructurering (b.v. na overname door jonge partners), kantoor in opstartfase, parttime werken, andere baan naast die van advocaat, enz. In een aantal gevallen bleek dat er nadere informatie moest worden opgevraagd in verband met het ontbreken van gegevens. Dezelfde opmerkingen gelden voor de als actie aangemerkte kantoren.

Gebleken is dat bij de zes kantoren waarin actie moest worden ondernomen, deze kantoren al op het netvlies van de deken stonden.

Het opvragen van kengetallen leidt beslist tot meer informatie over de financiële situatie van kantoren. Er moet echter voor gewaakt worden dat de deken niet op de stoel van de ondernemer gaat zitten.

Het enige doel dat kennis over de financiële situatie van de kantoren mag dienen is inzicht in de continuïteit van het kantoor en daarmee waken voor de belangen van de cliënten.

Deze pilot zal in 2018 worden voortgezet. Naast de arrondissementen Zeeland-West-Brabant en Noord Nederland zullen ook de arrondissementen Noord-Holland en Oost-Brabant in 2018 een pilot met het opvragen van financiële gegevens doen.

2.7. Bestuurlijke handhaving

Vanaf 1 januari 2015 beschikt de deken op grond van de Advocatenwet over bestuursrechtelijke toezicht- en handhavingsbevoegdheden. Door het dekenberaad is afgesproken om in 2015 bij

overtreding van de regels ten aanzien van een vijftal onderwerpen bestuursrechtelijk te handhaven.

Het gaat om de volgende onderwerpen:

- advocatenpas,
- stichting derdengelden,
- kantoorklachtenregeling,
- informatieverstrekking,
- opdrachtbevestiging.

In het verslagjaar heeft de deken geen gebruik gemaakt van dit toezichtinstrument. Wel hebben diverse zogenoemde “norm overdragende contacten” plaatsgevonden. Dit blijkt over het algemeen een goede manier om compliance te bewerkstelligen.

2.8. Specifiek toezicht

In overleg met de deken of een of meer portefeuillehouders uit de raad van de orde behandelt het bureau van de orde dossiers in het kader van toezicht en naleving van de regelgeving. Het gaat hier om toezichtactiviteiten anders dan de uitvoering van kantoorbezoeken, behandeling van klachten, adviezen en bemiddelingen. Van deze activiteiten wordt een zogenoemd s-dossier aangelegd. De onderwerpen van deze S-dossiers zijn zeer divers. S-dossiers kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit kantoorbezoeken of de CCV of NCO. Ook uit signalen die voorkomen uit klachten, ontvangen worden van derden of eigen waarneming kunnen tot het openen van een S-dossier leiden. Voor een overzicht van de in 2016 aangelegde S-dossiers wordt verwezen naar de **bijlagen**.

3. Samenstelling balie Breda Middelburg

3.1. Advocaten

Per 1 januari 2017 waren er in het arrondissement Zeeland – West-Brabant 953 advocaten ingeschreven, van wie 83 stagiaire. Per 31 december 2017 waren er 975 advocaten ingeschreven van wie 106 stagiaire. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de **bijlagen**.

3.2. Kantoren

Per 31 december 2017 waren er 383 advocatenkantoren in het arrondissement Zeeland – West-Brabant gevestigd. Van dit aantal is 230 kantoren een eenpersoonskantoor. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de **bijlagen**.

Bijlage 1

Samenstelling raad van de orde

De raad van de orde van advocaten in het arrondissement Zeeland – West-Brabant bestond in het ordejaar 2017 uit de volgende leden:

Van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017

mr E. van Empel, deken, portefeuille bestuursrecht (tot 1 juli 2017)

mr W.A. Lensink, wnd. deken Oost, portefeuille strafrecht, portefeuille jeugdrecht en gedragsregel 12 Oost (tot 1 juli 2017), deken (vanaf 1 juli 2017)

mr M.J. Hoekstra, wnd. deken West (vanaf 1 juli 2017 wnd. deken Oost en West), portefeuille PR en communicatie, contactpersoon Jonge Balie West, gedragsregel 12 West (vanaf 1 juli 2017 gedragsregel 12 Oost en West)

mr B.J.M.P. Cremers, secretaris, portefeuille burgerlijk proces en portefeuille PR en communicatie (tot maart 2017)

mr H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, secretaris en portefeuille PR en communicatie (vanaf maart 2017), portefeuille personen- en familierecht, en vanaf juli 2017 portefeuillehouder jeugdrecht

mr J.A. de Waard, penningmeester, portefeuille insolventierecht en tot maart 2017 portefeuille kleine kantoren

mr M.B.M.C. van den Berg, portefeuille stage en opleiding, portefeuille personeelszaken en contactpersoon Jonge Balie Oost

mr H.C. Struijk, vanaf maart 2017 portefeuille gefinancierde rechtshulp

mr D.P.W.H. Cremers, portefeuille kleine kantoren (tot maart 2017)

mr H. Feyli, portefeuille kleine kantoren (vanaf maart 2017)

mr A.A. Feenstra, portefeuille burgerlijk proces (vanaf maart 2017)

mr J.C. Sneep, portefeuille strafrecht (vanaf maart 2017) en portefeuille jeugdrecht (van maart 2017 tot juli 2017)

mr W.H. Lindhout, portefeuille bestuursrecht (vanaf juli 2017)

mr M.A.M. Rademaker, adjunct-secretaris en tot maart 2017 portefeuille gefinancierde rechtshulp en portefeuille vreemdelingenrecht

Bijlage 2

Samenstelling bureau van de orde van advocaten Zeeland – West-Brabant

Tijdens het ordejaar 2017 was de samenstelling van het bureau van de orde als volgt:

mr M.A.M. Rademaker, adjunct-secretaris en directeur van het bureau van de orde	1,0 fp
mr C.A.L. Keijzers, stafjurist	0,6 fp
mr M. Leenaars-Vis, stafjurist	0,8 fp
S. Koorn, bureamedewerker ondersteuning deken / adjunct-secretaris	0,6 fp
E.A.A. Lemmers, bureamedewerker ondersteuning stafjuristen († april 2017)	0,7 fp
S. Damen-Tanasale BBA, bureamedewerker ondersteuning deken / adjunct-secretaris	0,8 fp
A. Sloothaak-van der Pool, bureamedewerker ondersteuning stafjuristen (vanaf mei 2017)	0,7 fp

Bijlage 3

Samenstelling fractie in het college van afgevaardigden

De fractie in het college van afgevaardigden in het arrondissement Zeeland – West-Brabant bestond in het ordejaar 2017 uit de volgende leden:

mr J.M. de Jonge
mr V.C. Andeweg
mr G.L.A.M. van Doveren
mr I. Leenders

De fractie in het college van afgevaardigden in het arrondissement Zeeland – West-Brabant bestond in het ordejaar 2017 uit de volgende plaatsvervangende leden:

mr A.M.W.A. van der Hoeven
mr K.C.A.M. Oomen
mr N. Vollebergh

Bijlage 4

Samenstelling contactcommissies

De contactcommissies waren in het ordejaar 2017 als volgt samengesteld:

Contactcommissie burgerlijk proces

Portefuillehouder : mr B.J.M.P. Cremers (tot 24 maart 2017)
mr A.A. Feenstra (vanaf 24 maart 2017)

Leden : mr M.B.A. Alkema
mr H.M.J. van den Hurk
mr drs. P.H.A. van Namen
mr A.J.H.W. Coppelmans
mr G.W.J. van Dijke
mr N. de Boer (tot 3 juli 2017)
mr S.E. van den Berg (vanaf 3 juli 2017)
mr B.J.M.P. Cremers (lid namens rvdo tot 24 maart 2017)
mr A.A. Feenstra (lid namens rvdo vanaf 24 maart 2017)

Contactcommissie bestuursrecht

Portefuillehouder : mr W.H. Lindhout

Leden : mr drs B.F.J. Bollen
mr I. Leenders
mr C.J. IJdema
mr A.P.G.M. Schreurs
mr W.H. Lindhout (lid namens rvdo)

Contactcommissie strafrecht

Portefeuillehouder : mr W.A. Lensink (tot 1 juli 2017)
mr J.C. Sneep

Leden : mr R. van 't Land
mr V.C. Serrarens
mr R.T.K. Davidse
mr G.J. Woodrow
mr Z. Yeral
mr F.J. Koningsveld
mr W.A. Lensink (lid namens rvdo tot 1 juli 2017)
mr J.C. Sneep (lid namens rvdo vanaf 24 maart 2017)

Contactcommissie jeugdrecht

Portefeuillehouder : mr W.A. Lensink (tot 1 juli 2017)
mr J.C. Sneep (vanaf 24 maart 2017 tot 1 juli 2017)
mr H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken (vanaf 1 juli 2017)

Leden : mr M.J.E.M. Edelmann
mr C.E.J.E. Kouijzer
mr L.E. Swart
mr M. Verger-Maas
mr W.A. Lensink (lid namens rvdo tot 1 juli 2017)
mr J.C. Sneep (lid namens rvdo vanaf 24 maart 2017 tot 1 juli 2017)
mr H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken (lid namens rvdo vanaf 1 juli 2017)

Contactcommissie personen- en familierecht

Portefeuillehouders : mr H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken
Leden : mr L.A.E. Bregonje-Voermans
mr Ph. van Kampen
mr T.J.W. Noordegraaf-van Dijke
mr W.E. de Wit-de Witte
mr P. Marcucci
mr E.M.G. van Nuenen-Meulesteen
mr H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken (lid namens rvdo)

Contactcommissie insolventierecht

Portefeuillehouders : mr J.A. de Waard
Leden : mr F.T. Hiemstra
mr K.E.H. de Klerk
mr M.C.J. Oonk-Pallandt
mr J.A. de Waard (lid namens rvdo)

Contactcommissie vreemdelingenrecht

(per 10 februari 2017 ondergebracht in de contactcommissie gefinancierde rechtshulp)

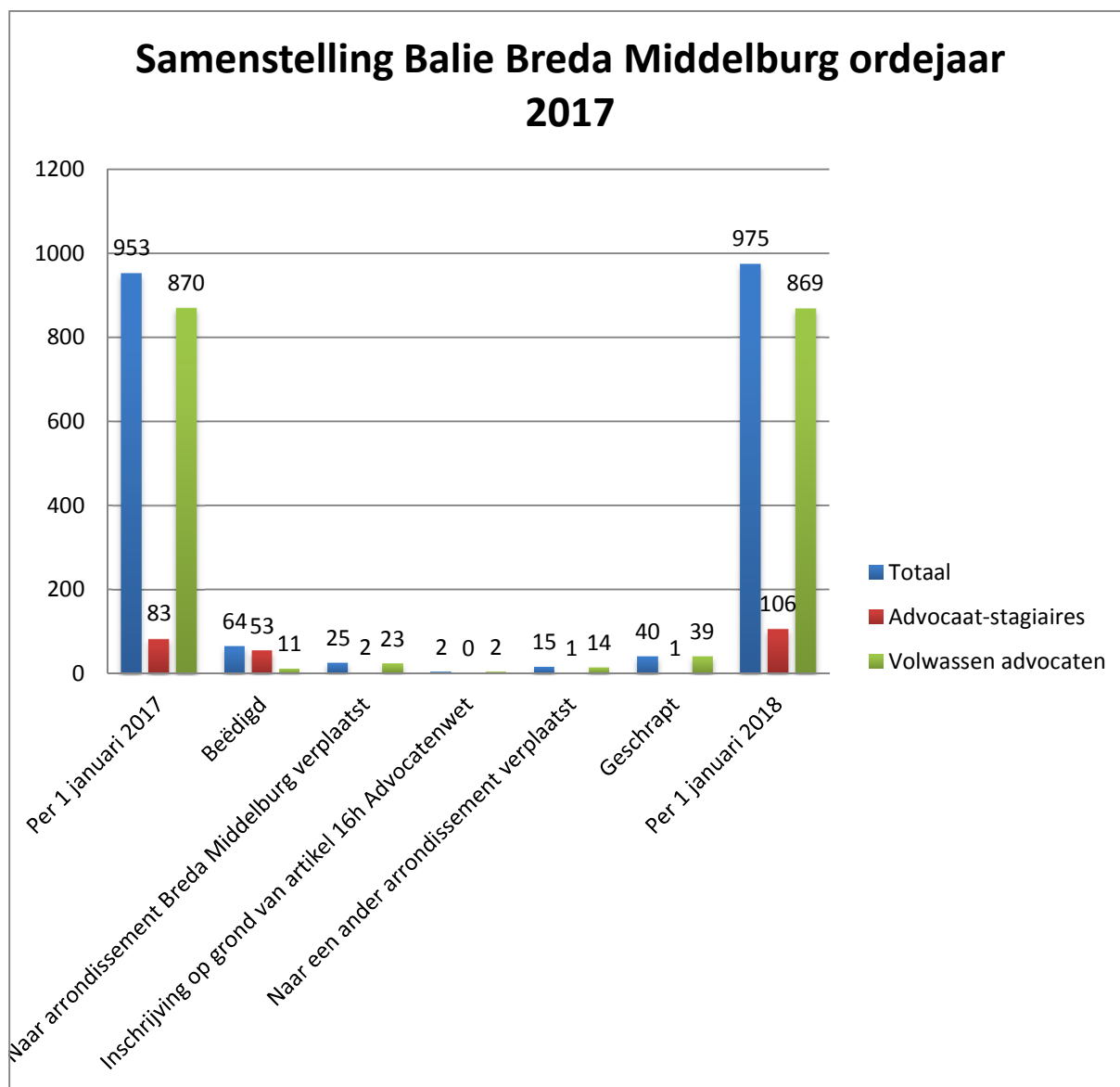
Portefeuillehouder : mr M.A.M. Rademaker
Leden : mr M.C. Heijnneman
mr J.M.M. Verstrepen
mr M.S. Yap
mr M.A.M. Rademaker (lid namens rvdo)

Contactcommissie gefinancierde rechtshulp

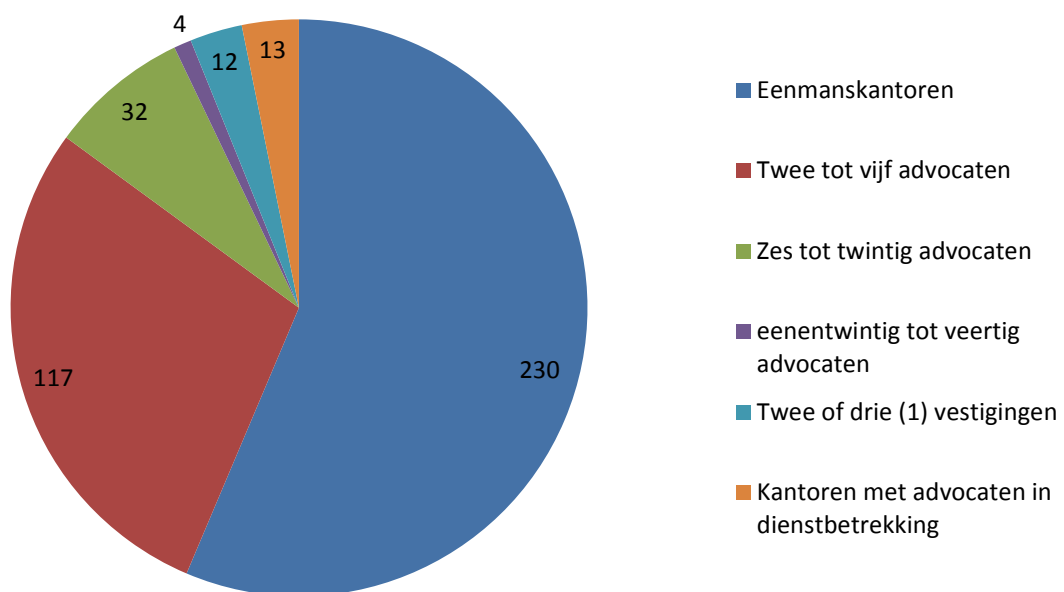
Portefeuillehouder : mr M.A.M. Rademaker (tot 24 maart 2017)
mr H.C. Struijk (vanaf 24 maart 2017)
Leden : mr G.A.P. Avontuur (tot 24 maart 2017)
mr W.G.M. Vos
mr P.M.J.T. Schumans
mr M.A.M. Rademaker (lid namens rvdo, tot 24 maart 2017)
mr H.C. Struijk (lid namens rvdo, vanaf 24 maart 2017)

Bijlage 5

Samenstelling balie arrondissement Zeeland – West-Brabant

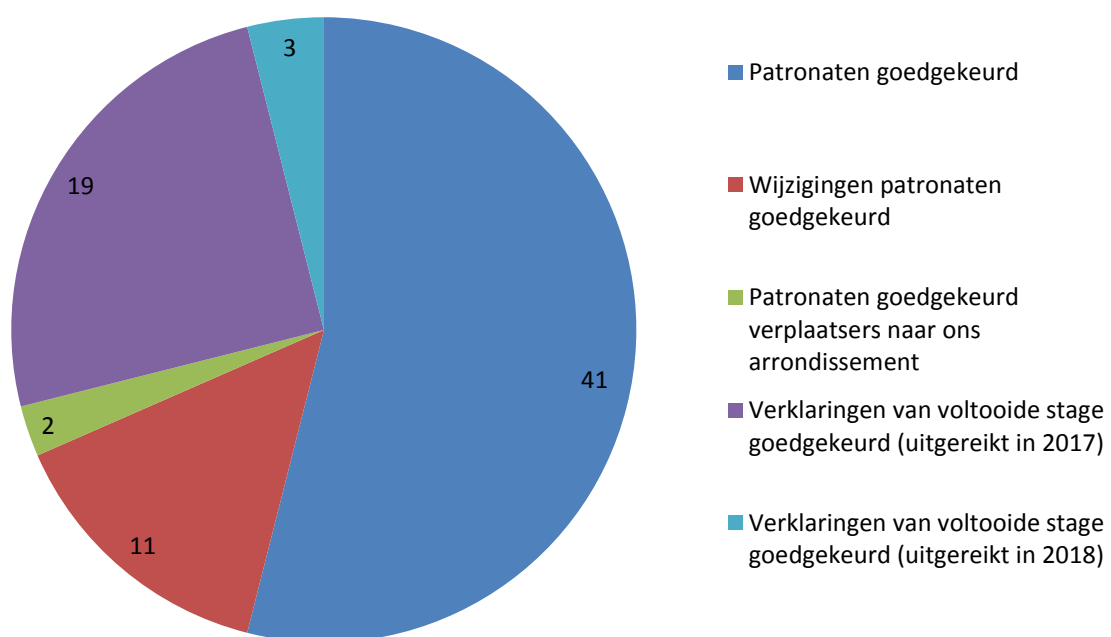

Samenstelling kantoren per 31 december 2017 (totaal 383 kantoren)

**Goedkeuringen
patronaten
(totaal 54 patronaten)
en
verklaringen van voltooide stage
(totaal 22 stageverklaringen)**

Ordejaar 2017

Bijlage 6

Cijfers en overzichten klachten, kantoorbezoeken en specifiek toezicht 2017

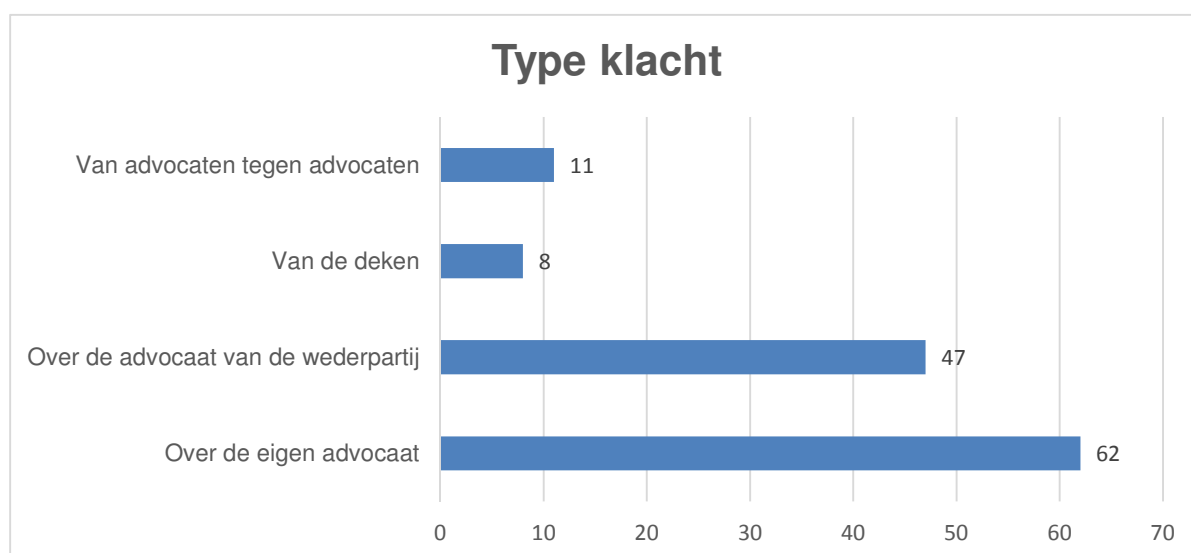
Cijfermatige verantwoording Zeeland-West-Brabant¹

Basisinformatie	
Periode van de analyse	01-01-2017 t/m 31-12-2017
Aantal klachten	149
Aantal advocaten per 01-01-2017	953

Resultaten klachtregistratie 2017

Type klacht

Klachten	Aantal klachten	In %
Over de eigen advocaat	62	42%
Over de advocaat van de wederpartij	47	32%
Van de deken	8	5%
Van advocaten tegen advocaten	11	7%
Totaal	149	100%

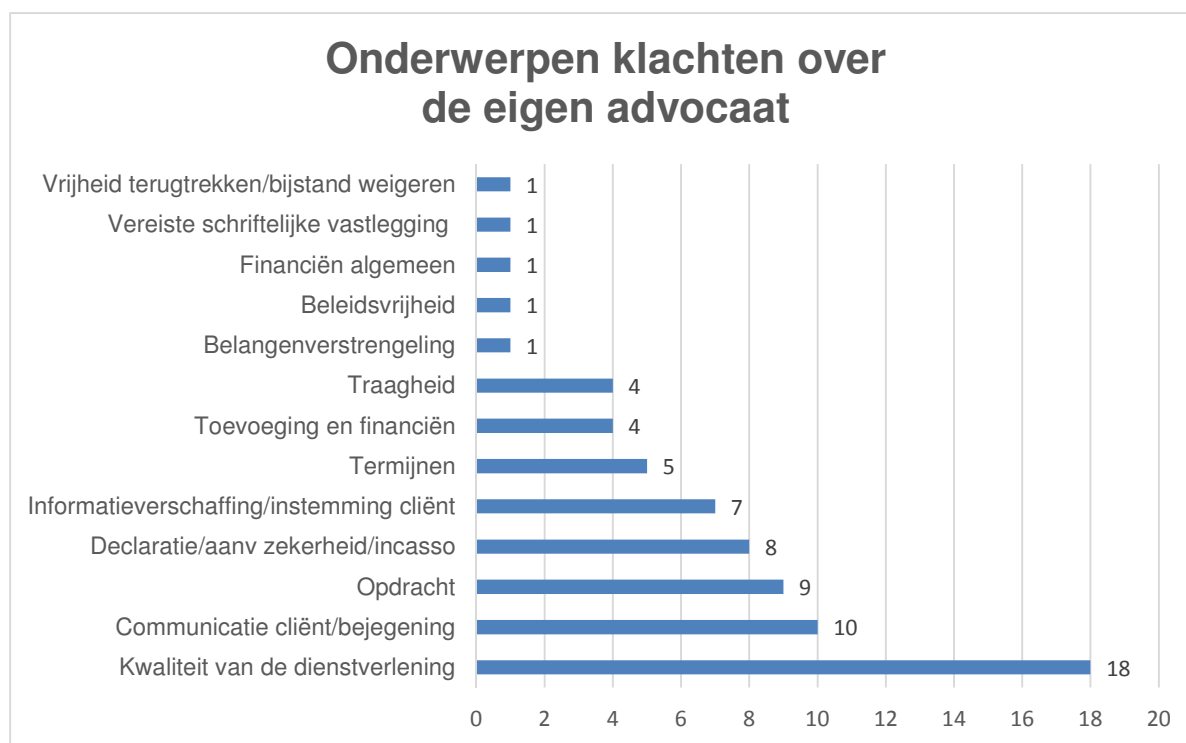

¹ Opgemerkt wordt dat het hier gaat om een momentopname; alle cijfers gaan over dossiers die in 2017 zijn gestart, maar niet per se in 2017 zijn afgerond.

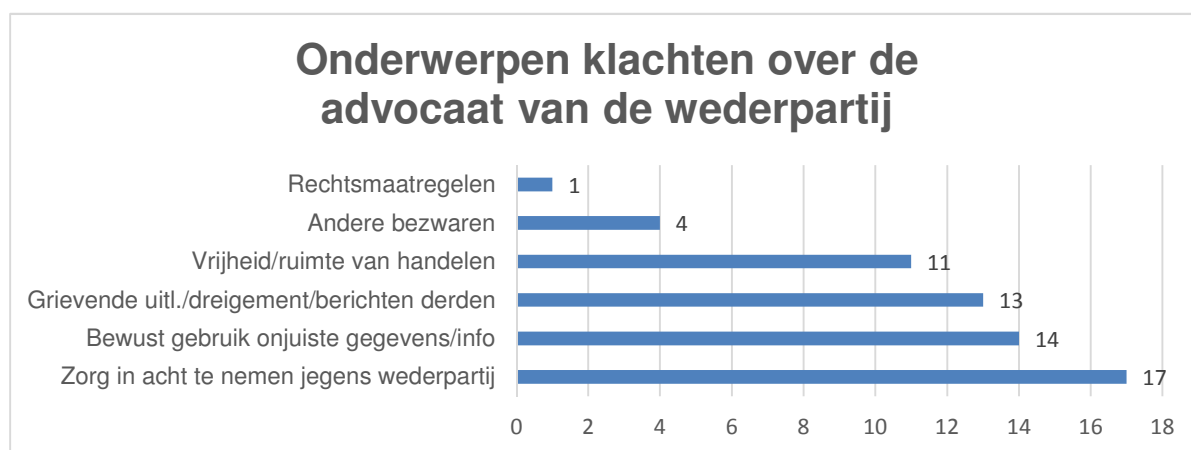
Onderwerp per type klacht²

Klachten over de eigen advocaat	Aantal	In %
Kwaliteit van de dienstverlening	18	26%
Communicatie cliënt/bejegening	10	14%
Opdracht	9	13%
Declaratie/aanv zekerheid/incasso	8	11%
Informatieverschaffing/instemming cliënt	7	10%
Termijnen	5	7%
Toevoeging en financiën	4	6%
Traagheid	4	6%
Belangenverstremgeling	1	1%
Beleidsvrijheid	1	1%
Financiën algemeen	1	1%
Vereiste schriftelijke vastlegging	1	1%
Vrijheid terugtrekken/bijstand weigeren	1	1%

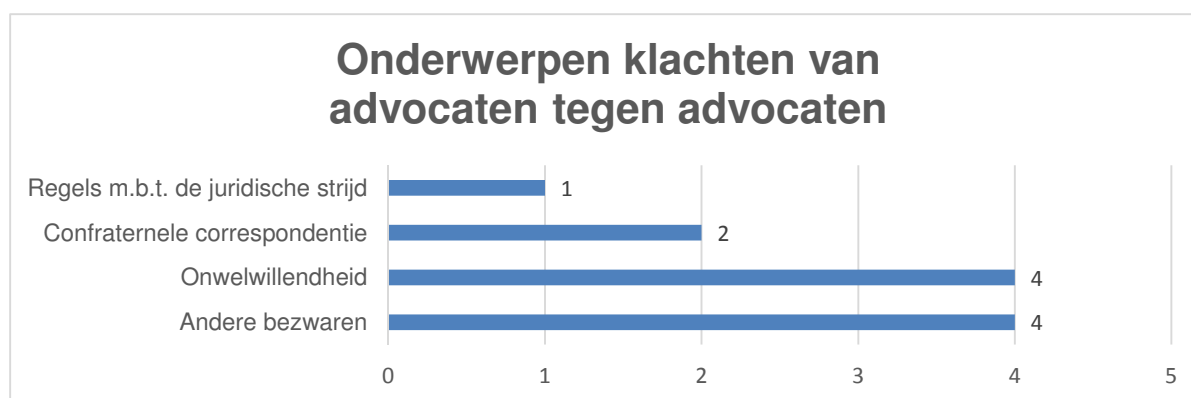

² Een klacht kan meerdere onderwerpen hebben.

Klachten over de advocaat van de wederpartij	Aantal	In %
Zorg in acht te nemen jegens wederpartij	17	28%
Bewust gebruik onjuiste gegevens/info	14	23%
Grievende uitl./dreigement/berichten derden	13	22%
Vrijheid/ruimte van handelen	11	18%
Andere bezwaren	4	7%
Rechtsmaatregelen	1	2%

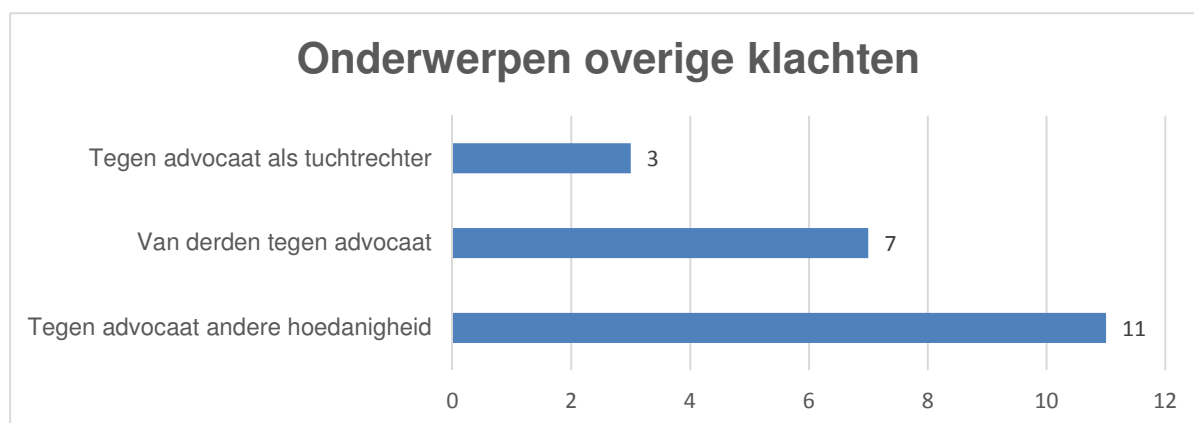

Klachten van advocaten tegen advocaten	Aantal	In %
Andere bezwaren	4	36%
Onwelwillendheid	4	36%
Confraternele correspondentie	2	18%
Regels m.b.t. de juridische strijd	1	9%

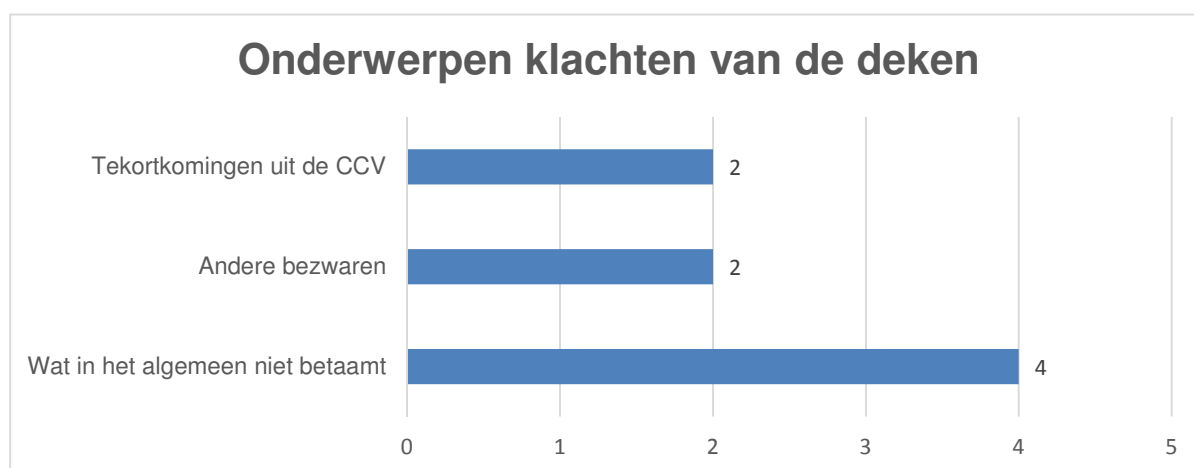

Klachten tegen de deken	Aantal	In %
Tegen de eigen deken	0	0%

Overige klachten	Aantal	In %
Tegen advocaat andere hoedanigheid	11	52%
Van derden tegen advocaat	7	33%
Tegen advocaat als tuchtrechter	3	14%

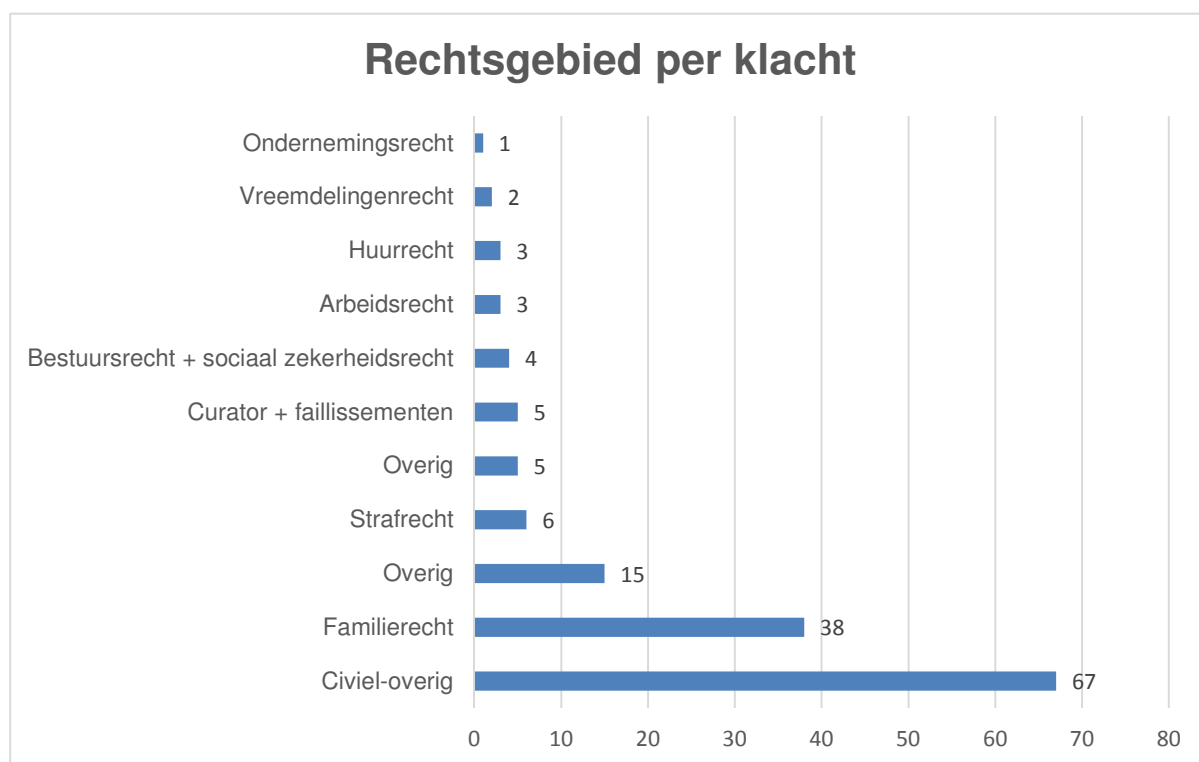

Klachten van de deken	Aantal	In %
Wat in het algemeen niet betaamt	4	50%
Andere bezwaren	2	25%
Tekortkomingen uit de CCV	2	25%

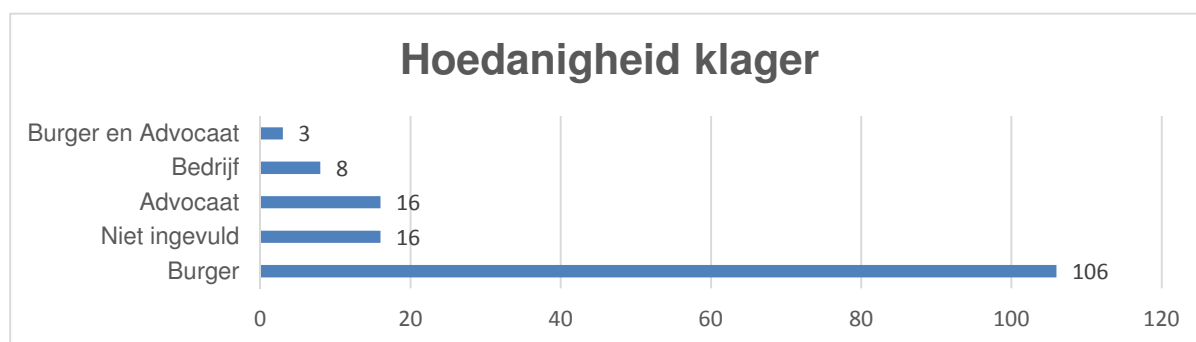
Rechtsgebied per klacht

Rechtsgebieden	Aantal	In %
Civiel-overig	67	45%
Familierecht	38	26%
Overig	15	10%
Strafrecht	6	4%
Overig	5	3%
Curator + faillissementen	5	3%
Bestuursrecht + sociaal zekerheidsrecht	4	3%
Arbeidsrecht	3	2%
Huurrecht	3	2%
Vreemdelingenrecht	2	1%
Ondernemingsrecht	1	1%
Totaal	149	100%

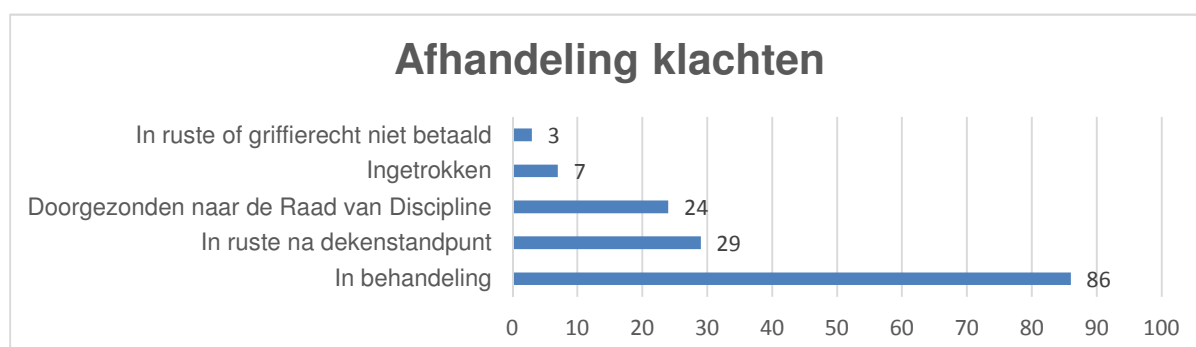
Hoedanigheid van de klager

Hoedanigheid klager	Aantal	In %
Burger	106	71%
Niet ingevuld	16	11%
Advocaat	16	11%
Bedrijf	8	5%
Burger en Advocaat	3	2%
Totaal	149	100%

Afhandeling klachten

Afhandeling klachten	Aantal	In %
In behandeling	86	58%
In ruste na dekenstandpunt	29	19%
Doorgezonden naar de Raad van Discipline	24	16%
Ingetrokken	7	5%
In ruste of griffierecht niet betaald	3	2%
Totaal	149	100%

Resultaten kantoorbezoeken 2016

Aantal kantoorbezoeken

Arrondissement	Totaal kantoren per 1 januari 2017	10%	Bezocht per 31 december 2017
Zeeland-West-Brabant	353	35	34

Aanleiding voor het kantoorbezoek

Aanleiding	Aantal	In %
Signaal	1	3%
A-selecte steekproef	33	97%

Omvang van de bezochte kantoren

Omvang kantoor	Aantal	In %
E = 1 advocaat	23	68%
K = 2-5 advocaten	10	29%
M = 6-20 advocaten	1	3%
G = 21-60 advocaten	0	0%
ZG = 61 + advocaten	0	0%

Kantoorbezoek geleid tot nader toezichtonderzoek (S-dossier)³

	Aantal
Aantal kantoren waarbij het kantoorbezoek heeft geleid tot één of meer nadere toezichtonderzoeken (S-dossier)	1

Kantoorbezoek met unit FTA⁴

	Aantal	In %
Unit FTA	0	0%

Kantoorbezoek met inschakeling van derde

	Aantal	In %
Andere ingeschakelde derde	0	0%

³ Eén kantoorbezoek kan leiden tot meerdere S-dossiers.

⁴ Hiermee wordt bedoeld inschakeling van de unit FTA anders dan de standaardscreening die de unit FTA voor een aantal arrondissementen voorafgaand aan een kantoorbezoek verzorgt.

Resultaten S-dossiers 2016

Aantal S-dossiers⁵

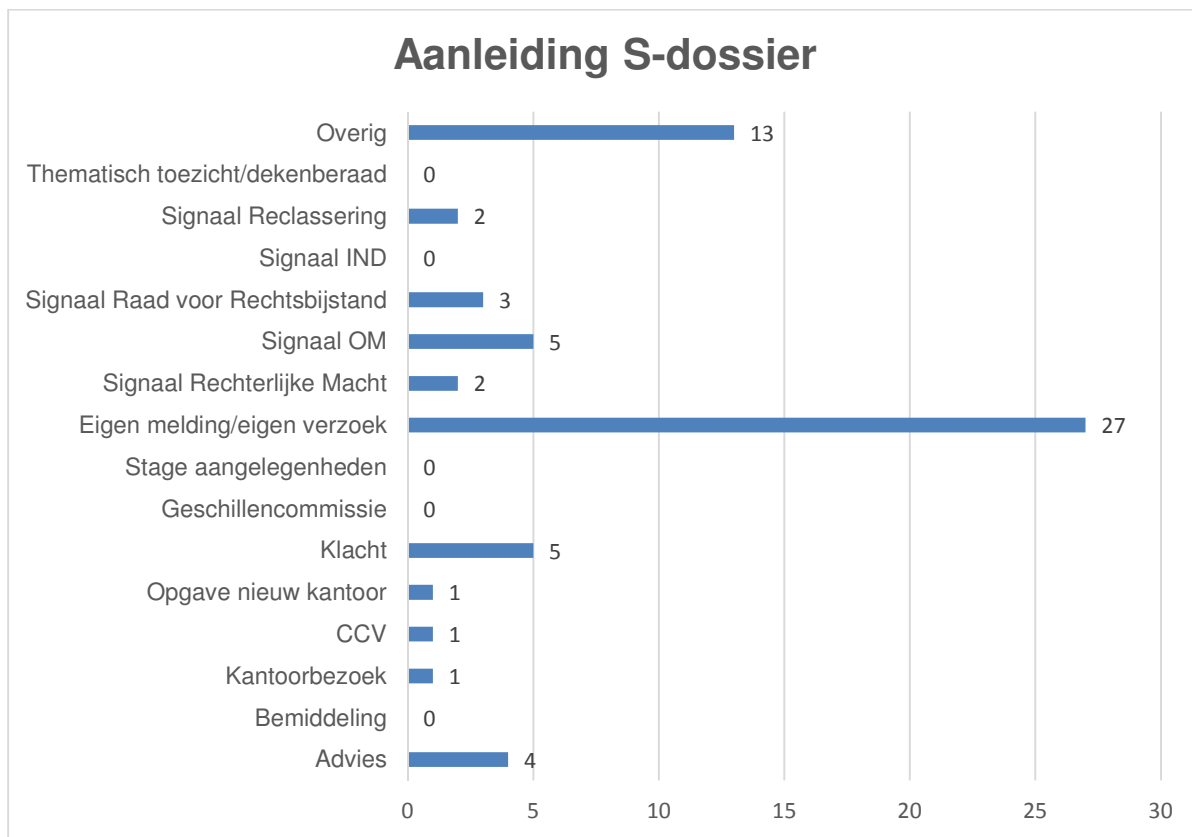
	Aantal
S-dossiers	64

Aanleiding voor het S-dossier⁶

Aanleiding	Aantal
Advies	4
Bemiddeling	0
Kantoorbezoek	1
CCV	1
Opgave Nieuw Kantoor	1
Klacht	5
Geschillencommissie	0
Stage aangelegenheden	0
Eigen melding/eigen verzoek	27
Signaal Rechterlijke Macht	2
Signaal OM	5
Signaal Raad voor Rechtsbijstand	3
Signaal IND	0
Signaal Reclassering	2
Thematisch toezicht, dekenberaad	0
Overig	13
Totaal	64

⁵ Er wordt per onderwerp een S-dossier gemaakt. Dat betekent dat één S-dossier één onderwerp heeft en dat als er bij een advocaat meerdere aspecten aanleiding geven tot nader toezichtonderzoek, er meerdere S-dossiers worden aangemaakt voor die ene advocaat.

⁶ Eén S-dossier kan meerdere aanleidingen hebben.

Onderwerpen S-dossiers

<i>Nalevingstoezicht</i>	Aantal	Totaal aantal
Vakbekwaamheid	8	
Praktijkstructuren en kantoor naam	6	
Praktijkuitoefening in dienst	0	
Kantoororganisatie	3	
Beroepsaansprakelijkheid	1	
Resultaat gerelateerde beloning	1	
Kantoorhouden (art 12 Advw)	2	
Gedragsregels	20	
Onvoldoende kwaliteit	2	
Uitvoering tuchtrechtelijke maatregel	4	
Overig	5	
Totaal nalevingstoezicht		52

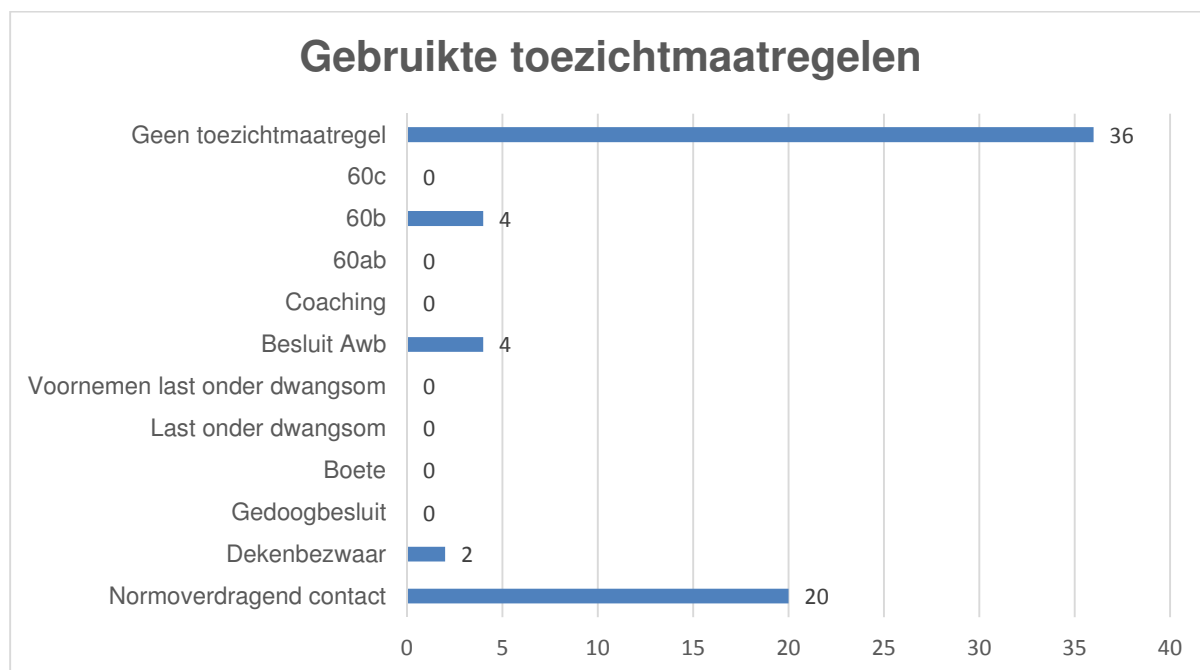

Financieel toezicht		
Financiële administratie	0	
Derdengelden	0	
Contante betalingen	5	
Wwft	1	
Financiële soliditeit	5	
Overig	0	
Totaal financieel toezicht		11
Toelatingstoezicht		
Nader onderzoek inzake inschrijvingsverzoek	0	
Stage zaken	1	
Totaal toelatingstoezicht		1
Eindtotaal		64

Gebruikte toezichtinstrumenten S-dossiers

Gebruikte toezichtmaatregelen	Aantal
Normoverdragend contact	20
Dekenbezwaar	2
Gedoogbesluit	0
Boete	0
Last onder dwangsom	0
Afzien maatregel na opvragen zienswijze	0
Besluit Awb	4
Coaching	0
60ab	0
60b	4
60c	0
Geen toezichtmaatregel	36
Totaal	66

In 36 van 66 van de gevallen, dat is 55 procent, bleek bij nader onderzoek er geen aanleiding een toezicht instrument in te zetten.

Speerpunten dekenberaad ⁷	Aantal
Wwft	0
Stagiaire ondernemer	0
Privacy en gegevensbeveiliging	2
Kwaliteitsbevordering	0
Totaal	2

Ingeschakelde derde

Ingeschakelde derde	Aantal
Unit FTA	0
Rapporteur ex artikel 60c Advocatenwet	0

⁷ In het Jaarplan van het dekenberaad voor 2017 is een aantal speerpunten opgenomen voor het dekenale toezicht. In de verantwoording is opgenomen hoeveel S-dossiers er zijn behandeld over onderwerpen die in dat jaar als speerpunt zijn aangemerkt.

Bijlage 7

Representatie en contacten in 2017

Januari

12 januari	Nieuwjaarsborrel (deken en leden rvdo)
15 januari	EvE te gast bij Talkshow 'Meijs op Zondag' (deken)
19 januari	Haardgesprek (mr B. Cremers)
20 januari	Beëdigingszitting (mr B. Cremers)
20 januari	Pleitoefening (mr Lensink)
26 januari	Crime by Sea, over rechtshandhaving in Zeeland (deken)
27 januari	Beëdigingszitting (deken)
30 januari	Nieuwjaarsreceptie van de Orde van Vlaamse Balies (deken)

Februari

2 februari	Haardgesprek Zeeland (mr De Waard)
3 februari	Voorronde Zuidelijke Pleitwedstrijden
16 februari	Haardgesprek (mr D. Cremers)
17 februari	Beëdigingszitting (mr B. Cremers)
17/18 februari	Festivity of Sant Raimon of Penyafort (FBE) (deken)
20 februari	Uitreiking stageverklaringen (deken en leden rvdo)
24 februari	Beëdigingszitting (mr Van Berckel)

Maart

8 maart	Pleitwedstrijd van de Vlaamse Conferentie der balie van Gent (deken)
16 maart	Haardgesprek (mr Van Berckel)
23 maart	Jaarvergadering, Huize Joosen (deken en leden rvdo)
27 maart	Kennismakingsbijeenkomst President (deken en mr Lensink)
31 maart	Beëdigingszitting (mr Lensink)

April

6 april	Haardgesprek Zeeland (mr Hoekstra)
7 april	Zuidelijke Pleitwedstrijden en Jonge Balie feest met diner (deken en leden rvdo)
8 april	Dekenlunch (deken en leden rvdo)
10 april	Uitreiking stageverklaringen (deken en leden rvdo)

20 april Haardgesprek (mr Lindhout)
21 april Beëdigingszitting (mr Feyli)

Mei

12 mei Justitia te Amsterdam (deken)
12 mei La Conférence du Jeune Barreau du Brabant Wallon
13 mei Dekenlunch Nivelles (deken)
18 mei Haardgesprek (mr Feyli)
19 mei Beëdigingszitting (mr Van den Berg)

Juni

1 juni Haardgesprek Zeeland (mr Struijk)
1/2/3 juni FBE jaarlijks congres – Den Haag, Dekenconcert (deken en mr Rademaker)
15 juni Haardgesprek
15/16 juni Brainstorming (deken en leden rvdo)
20 juni Roldiner + Jonge Balie Golftoernooi (deken en leden rvdo)
22 juni Stichting Zeeuwse Meesters (deken)
27 juni Overleg + diner Zuidelijke dekenen & bestuur Gerechtshof DB (deken en mr Lensink)
28 juni Afscheidssymposium voorzitter HvD (deken)
30 juni Beëdigingszitting (mr Sneep)

Juli

6 juli Afscheidsdiner mrs Van Empel, B. Cremers en D. Cremers (deken en leden rvdo)
7 juli Lunch Plechtige Sluitingszitting Den Haag (mr Van Empel)
8 juli Afsluiting van de sluitingszittingsfestiviteiten, Den Haag (mr Van Empel)
10 juli Uitreiking stageverklaringen (deken en leden rvdo)
14 juli Afscheidsreceptie mr Clemens de Bont (deken)
28 juli Beëdigingszitting (deken)

Augustus

17 augustus Haardgesprek (mr Van den Berg)
18 augustus Beëdigingszitting (mr Hoekstra)
25 augustus Beëdigingszitting (mr Feyli)

September

7 september	Haardgesprek Zeeland (mr Hoekstra)
8 september	Pleitoefening (mr Van Berckel)
8 september	Openingsconferentie Balie Veurne
14 september	Kennismakingsbijeenkomst President (deken en mr Van den Berg)
15/16 september	Openingsconferentie Balie Brugge (deken)
21 september	Haardgesprek (mr Feyli)
21 september	Afscheid rechter mr. H.A. Witsiers, rechtbank Middelburg (deken)
22 september	Openingszitting Balie Limburg
29 september	Installatiezitting rechters (deken)
30 september	Open Dag Rechtbank Middelburg (Jonge Balie)

Oktober

6/7 oktober	Openingsconferentie Balie Leuven (+ lunch 7/10) (deken)
12 oktober	JB Quizzz
13 oktober	Beëdigingszitting (mr Struijk)
13/14 oktober	Openingsconferentie Balie Kortrijk (deken)
20/21 oktober	Openingsconferentie Balie Antwerpen (deken)
23 oktober	Uitreiking stageverklaringen (deken en leden rvdo)
25 oktober	Jubileumconcert 750 jaar Begijnhof – Grote Kerk Breda (deken)
26 oktober	Haardgesprek (mr Feenstra)
27/28 oktober	Openingsconferentie Balie Gent (mr Hoekstra)
27 oktober	Beëdigingszitting (mr Feyli)

November

2 november	Haardgesprek Zeeland (mr Feyli)
9/10/11 november	FBE 50th Congress London (mr Van Empel)
10 november	Openingsconferentie Balie Oudenaarde (deken afgemeld)
10 november	Jaardiner (oud)leden rvdo (deken en leden rvdo)
16 november	Haardgesprek (mr Sneepe)
20 november	Uitreiking stageverklaringen (deken en leden rvdo)
23/24 november	Openingsconferentie Balie Brussel (deken afgemeld)
24 november	Beëdigingszitting (mr Van Berckel)

December

1 december	Openingsconferentie Balie Turnhout (deken afgemeld)
1 december	Pleitoefening (mrs Feyli en Van Berckel)

10 december	Dag van de advocaat, orde van advocaten te Antwerpen
7/8 december	Openingsconferentie Balie Dendermonde (openingsrede 7, banket 8-12) (deken banket)
8 december	Installatiezitting OvJ's (mr Sneep)
15 december	Beëdigingszitting (mr De Waard)
21 december	Haardgesprek (mr Feenstra)

Bijlage 8

Verslag jaarvergadering 2017

NOTULEN VAN DE JAARVERGADERING VAN DE ORDE VAN ADVOCATEN IN HET ARRONDISSEMENT ZEELAND-WEST-BRABANT, GEHOUDEN OP 15 MAART 2018 OM 16.30 UUR IN GOES

Aanwezig van de raad van de orde:

mr. W.A. Lensink, deken; mr. M.J. Hoekstra, waarnemend deken; mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, secretaris; mr. J.A. de Waard, penningmeester; mr. M.B.M.C. van den Berg; mr. H. Mouselli; mr. W.H. Lindhout; mr. J.C. Sneep, mr. H.C. Struijk, mr. M.A.M. Rademaker, adjunct-secretaris.

Aanwezige leden:

Mr. F.S. Alting-Landa, mr. H.J. Amsing, mr. M. van der Bent, mr. J.J. Blaak-Looij, mr. P.R. Botman, mr. A.A. Broekman-de Freijter, mr. ir. M.F.P.M. Brogtrop, mr. J.G. Cabboort, mr. A.J. de Danschutter, mr. E. van Empel, mr. C.A.F. Haans, mr. D.J.C. Hans, mr. F.T. Hiemstra, mr. U.T. Hoekstra, mr. M.G.J. van Hoeve, mr. drs. C.G. Huijsmans, mr. H.M.J. van den Hurk, mr. J.M. de Jonge, mr. Ph. van Kampen, mr. J.A.M. de Kerf, mr. J.W. van Koeveringe, mr. J.M. van Koeveringe-Dekker, mr. M.E. Kok, mr. P.C. van der Kuijl, mr. B. van Leeuwen, mr. D.I.N. Levinson-Arps, mr. R.A.A. Maat, mr. M.A.C. van der Mark, mr. J.B. de Meester, mr. M.R. Minekus, mr. P.H.A. van Namen, mr. D.J. Olie, mr. J. Ossewaarde, mr. K. van Overloop, mr. V.J.C. Pieters, mr. M.J. Roelse, mr. R.P. Slingerland, mr. E.F.M. van Swaaij, mr. L.E. Swart, mr. E.M.J. Thomas, mr. G. Veen, mr. D.A.H. Veldhof, mr. S.E.C. Veldhof, mr. R.W. Voorst Vader, mr. R. Wouters,

(totaal aantal aanwezigen:55)

1. Opening door de deken

De deken opent de vergadering om 16.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Er is voor gekozen om de vergadering te houden in Zeeland, onder andere vanwege het aftreden van mrs. Hoekstra en De Waard. Er zal geen spreker zijn deze vergadering, maar wel is er na afloop een borrel en is er gelegenheid om te dineren.

De deken staat stil bij het overlijden van mr. Jan Schouten op 14 januari 2018. Mr. Schouten was 38 jaar advocaat, verbonden aan de balie Breda.

Voorts bespreekt de deken het voorgaande ordejaar. Een jaar dat zal worden herinnerd als “het jaar van de twee dekenen” omdat mr. Van Empel eerst is afgetreden op 1 juli 2017. Tijdens het roldiner is al uitgebreid stilgestaan bij de wijze waarop mr. Van Empel invulling heeft gegeven aan haar dekenaat. De groei van de balie die al op 1 juli 2017 zichtbaar was, heeft zich doorgezet. Op 1 juli 2017 waren er 952 advocaten ingeschreven in het arrondissement Breda-Middelburg en op 1 januari 2018 waren dat er al 975. Vandaag, 15 maart 2018, op de dag dat het arrondissement voortaan “arrondissement Zeeland-West-Brabant” zal heten, zijn dat er 987. Verwacht wordt dat nog in 2018 de 1000^e advocaat zal worden verwelkomd.

Op 22 februari 2018 zijn de nieuwe gedragsregels in werking getreden. De deken vraagt bijzonder aandacht voor de wijziging van de gedragsregel betreffende confraternele correspondentie. Er wordt voorts stilgestaan bij het automatiseringsproject van de orde (Amadeus) dat naar verwachting op 1 april 2018 zal zijn afgerond. De deken refereert aan de protestactie tegen de druk op de gefinancierde rechtsbijstand. Daarbij waren advocaten uit alle hoeken van het arrondissement aanwezig.

Aan de orde komt tevens de verhuizing van de rechtbank in de eerste week van juni 2018. Dit zal ook voor de advocaten de nodige gevolgen hebben, waarbij de deken onder andere doelt op de parkeergelegenheid bij de rechtbank en het feit dat het bureau van de orde niet meer zal inhuzen bij de rechtbank. Er komt wel een mooie, grote advocatenkamer en een dekenkamer, zodat gesprekken met de deken nog wel op de rechtbank zullen plaatsvinden.

De deken bedankt iedereen die hem het afgelopen jaar in zijn werkzaamheden hebben ondersteund: de medewerkers van het bureau van de orde, de leden van de raad van de orde, de leden van het college van afgevaardigden, het bestuur van de jonge balie, de leden van de contactcommissies en alle anderen die hebben bijgedragen.

2. Mededelingen en berichten van verhindering

Geen mededelingen.

De volgende personen hebben zich afgemeld:

mr. B. van der Pluijm-de Jonge, mr. A. Groenewoud, mr. H. van der Sluis-Westerlaan, mr. E.M.C. Melis, mr. B.J.M.P. Cremers, mr. N. Vollebergh, mr. B.F. Louwerier, mr. J.M. van Riessen, mr. H.A. Stein, mr. M.Th.S. van Gelder, mr. J.C.M. Nuijten, mr. B. van der Werf, mr.

J.A.M. van der Velden, mr. M. Verger-Maas, mr. G.L.A.M. van Doveren, mr. L.P.J.M. van Woensel, mr. W. Tiggelaar, mr. drs. A.W. van der Linden, mr. C. van Aken, mr. Elink Schuurman, mr. H.E.G. van den Eijnden, mr. I.C.M. de Boer, mr. H.J.M. van Mierlo, mr. B. de Smit, mr. J.J. Brosius, mr. C. Bijlsma, mr. J.F. Dominicus, mr. J. van Arkel, mr. E.J.M. Zomer-Van den Berg, mr. R.A.J. Zomer, mr. K.J.. Zomer, mr.K.C.A.M. Oomen.

3. Notulen van de jaarvergadering van de orde van advocaten in het arrondissement Breda- Middelburg, gehouden op 23 maart 2017.

De notulen hebben ter inzage gelegen op het bureau van de orde van advocaten.

De notulen zijn door de notulencommissie 2017 goedgekeurd, waarvan de vergadering kennis neemt.

3a. Benoeming notulencommissie voor het vaststellen van de notulen van deze vergadering.

Aangesteld voor de notulencommissie 2018 worden: mr. W.A. Lensink, mr. P.H.A. van Namen en mr. R.P. Slingerland.

4. Vacature raad van de orde

Mr. M.J. Hoekstra en mr. J.A. de Waard treden af. Zij zijn beiden lid geweest van de raad van de orde in de periode 2013-2018. De deken bedankt hen voor hun inzet.

Mr. J.A.M. de Kerf wordt door de raad van de orde voorgesteld ter vervanging van mr. J.A. de Waard. De vacature die vrijkomt na het aftreden van mr. M.J Hoekstra blijft vooralsnog onvervuld.

Het Stembureau bestaat uit: mr. J.B. de Meester en mr. B. van Leeuwen.

5. Financiën

a. Verslag van de penningmeester en verslag van de commissie tot nazien van de rekening en verantwoording over het geldelijk beheer van de raad van de orde over het afgelopen ordejaar 2017.

Mr. J.A. de Waard, penningmeester, geeft namens de raad van de orde een toelichting op de jaarrekening. De toelichting is als bijlage 1 bij deze notulen gevoegd.

Mr. E.F.M. van Swaaij doet verslag namens de commissie tot nazien. Daarbij spreekt zij haar bijzondere dank uit aan mevrouw Koorn, medewerkster van het bureau van de orde, voor de ondersteuning van de penningmeester. Het schriftelijke verslag van de commissie is als bijlage 2 bij deze notulen gevoegd. De commissie stelt voor décharge te verlenen aan de raad van de orde.

b. Vaststelling van de jaarrekening over het afgelopen ordejaar 2017 en verlening van décharge aan de raad van de orde.

De jaarrekening wordt vastgesteld en aan de raad van de orde wordt décharge verleend.

c. Vaststelling van de begroting voor het ordejaar 2018, tevens vaststelling hoofdelijke omslag voor het ordejaar 2018 ter hoogte van € 660,- exclusief BTW.

Mr. J.A. de Waard geeft een toelichting op de begroting. Deze is terug te lezen in bijlage 1. Er worden twee vragen gesteld aan de penningmeester. De eerste betreft nieuwe locatie van het bureau van de orde na 1 mei 2018. Het bureau zal na die datum gehuisvest zijn aan de Willemstraat en verhuist aldus niet mee naar de nieuwe locatie van de rechtbank. Die keuze is

ingegeven door de woonlasten. Gesprekken zullen nog wel plaatsvinden op de rechtbank, daarvoor zal de dekenkamer worden gebruikt.

De tweede vraag heeft betrekking op de kosten van de verhuizing en de automatisering. Met de extra uitgaven is al rekening gehouden in de begroting en de hoofdelijke omslag.

Na beantwoording van de vragen wordt de begroting vastgesteld.

d. Benoeming van de commissie van drie tot nazien van de rekening en het geldelijk beheer van de raad van de orde over het ordejaar 2018.

Mr. E.F.M. van Swaaij en mr. H.M.J. van den Hurk zetten hun werkzaamheden voort. Mr. M. Verger-Maas treedt af. Mr. K. van Overloop treedt toe tot de commissie.

6. Beknopt verslag van de werkzaamheden van het College van Afgevaardigden over het afgelopen ordejaar door mr. J.M. de Jonge, fractievoorzitter CvA.

Mr. J.M. de Jonge doet verslag van de werkzaamheden van het College van Afgevaardigden. Zijn verslag is als bijlage 3 bij deze notulen gevoegd.

Mr. De Jonge is al 25 jaar lid van het College van Afgevaardigden. De deken feliciteert hem met dit jubileum en overhandigt hem een vloeibare blijk van waardering.

7. Beknopt verslag van het bestuur van de Vereniging de Jonge Balie Breda-Middelburg van het afgelopen ordejaar door mr. P.R. Botman, voorzitter van de Jonge Balie.

Mr. P.R. Botman doet namens het bestuur van de Vereniging Jonge Balie Breda-Middelburg verslag van het afgelopen ordejaar. Het verslag is opgenomen als bijlage 4 bij deze notulen.

8. Uitslag van punt 4.

Mr. J.A.M. de Kerf wordt met 53 van de 54 uitgebrachte stemmen gekozen als lid van de raad van de orde. Één aanwezige heeft niet gestemd, één stem is ongeldig.

9. Rondvraag

Er zijn geen vragen

10. Sluiting

Om 17.45 uur sluit de deken de vergadering.

Bijlage 9

Verslag College van Afgevaardigden over het jaar 2017

Het collegejaar 2017 is voor de afgevaardigden uit de verschillende arrondissementen een enerverend jaar geweest. Plenair is er vergaderd in Utrecht op 19 april, 21 juni, 27 september en 13 december 2017. Onze fractie heeft voorafgaand aan iedere plenaire vergadering een voorvergadering gehouden in Breda op het kantoor van Hertoghs Advocaten.

Naast de plenaire vergaderingen van het College van Afgevaardigden zijn er een aantal zogenaamde kleine collegevergaderingen geweest over specifieke onderwerpen, zoals de financiën van de landelijke orde, de beroepsopleiding en de herijking van de gedragsregels. Op deze kleine collegevergaderingen is steeds een afvaardiging van onze fractie aanwezig geweest.

Gedurende het afgelopen jaar heeft het college zich weer met een aanzienlijk aantal onderwerpen bezig gehouden in het belang van de balie als geheel. Uiteraard zijn er een aantal steeds terugkerende onderwerpen, zoals verkiezing en benoeming van onder andere de leden van de Algemene Raad en van de leden van raden en hof van discipline, de financiën van de orde en het jaarverslag.

Het college heeft verder in de loop van 2017 onder andere aandacht besteed aan de inrichting van kwaliteitstoetsen, de gefinancierde rechtshulp, de beroepsopleiding, het project KEI en de nieuwe gedragsregels. Over een aantal van deze onderwerpen wil ik kort iets zeggen.

Om te beginnen iets over het project KEI, voor zover het betreft digitaal procederen in civiele zaken waarvoor verplichte procesvertegenwoordiging geldt, met daaraan gekoppeld de invoering van nieuw procesrecht. Sinds 1 september 2016 loopt er een pilot in de arrondissementen Midden-Nederland en Gelderland en het was de bedoeling om dit digitaal procederen op korte termijn (per 1 april 2018) ook in de andere arrondissementen in te voeren. Vlak voor kerst 2017 werd bekend dat de invoering van digitaal procederen in civiele zaken grote problemen oplevert voor de Raad voor de Rechtspraak en voor het Ministerie. Invoering op korte termijn blijkt niet haalbaar en de verwachting is nu dat de invoeringsdatum met minimaal een jaar opschuift. Of invoering in de loop van 2019 kan worden gerealiseerd lijkt mij op dit moment twijfelachtig.

Met betrekking tot de beroepsopleiding kan gemeld worden dat sprake is van aanzienlijke niveauverschillen tussen de aan de beroepsopleiding deelnemende stagiaires. Een gevolg hiervan is dat in de opleiding veel tijd moet worden gestoken in het bijspijkeren van juridische kennis die bij afgestudeerde juristen simpelweg aanwezig zou moeten zijn. Gezocht wordt naar oplossingen voor dit probleem, maar in het zoeken naar die oplossingen zitten het college en de Algemene Raad niet op één lijn, zodat daarover nog stevig doorgepraat moet worden. U hoort hier ongetwijfeld in de loop van dit jaar meer over.

Op het punt van de gefinancierde rechtshulp hebben we op 1 februari 2018 de demonstratie in en bij het gebouw van de Tweede Kamer gehad en hoewel deze demonstratie door een groot aantal advocaten is bijgewoond blijven positieve effecten voor de advocatuur vooralsnog uit. De eind 2017 door de commissie Van der Meer aanbevolen verhoging van het voor de gefinancierde rechtshulp beschikbare bedrag op de rijksbegroting met jaarlijks € 127 miljoen lijkt helaas nog ver weg.

Tot slot de gedragsregels. Recent hebt u van de Algemene Raad bericht ontvangen dat de herijkte gedragsregels op 22 februari 2018 van kracht zijn geworden. Neemt u vooral kennis van deze nieuwe regels, met name op het punt van de confraternele correspondentie, want daarin is nogal wat veranderd en voor u het weet wordt u in procedures met de door u zelf geschreven zin of onzin om de oren geslagen. Ook overigens is het natuurlijk goed om de gedragsregels te kennen en daarnaar te handelen.

Door het college van afgevaardigden wordt periodiek kennis genomen van de verslagen en, voor zover van toepassing, adviezen van het Dekenberaad, het College van Toezicht en de Raad van Advies.

Voor belangstellenden onder u wijs ik erop dat de agenda's en vergaderstukken voor de plenaire collegevergaderingen steeds ongeveer twee weken voor de vergaderingen te raadplegen zijn op de site van de NOVA.

In 2018 worden de vergaderingen gehouden op 30 januari (herijking van de gedragsregels), 29 maart, 26 juni, 25 september en 13 december.

Overigens staan de afgevaardigden uit ons arrondissement open voor input vanuit de balie, dus als u iets op uw hart hebt met betrekking tot ons mooie beroep verzuim niet het bij ons te melden. U kunt dat rechtstreeks doen aan een van de afgevaardigden of via het bureau van de lokale orde.

Graag mijnerzijds op deze plaats een woord van dank aan de leden van onze fractie, Valerie Andeweg, Angela van der Hoeven, Kitty Oomen, Ivo Leenders, Gerwin van Doveren en Niek Vollebergh voor hun inzet, de prettige samenwerking en zeker ook de gezelligheid tijdens de diverse bijeenkomsten. Ivo Leenders speciale dank voor het feit dat wij voor onze voorvergaderingen steeds welkom zijn op jouw kantoor.

Uiteraard ook veel dank aan Monique Rademaker voor haar ondersteunende werkzaamheden vanuit het bureau van de orde en aan onze deken, voor zijn input en ondersteuning.

Jaap de Jonge, fractievoorzitter.

Bijlage 10

Speech Jaarvergadering Orde van Advocaten 15 maart 2018

Door: mr. P.R. Botman - Voorzitter Jonge Balie Breda-Middelburg

Het afgelopen jaar stond in het teken van het lustrum. Het misverstand met betrekking tot de oprichtingsdatum is uit de wereld geholpen. De ZPW luidde de start van het lustrumjaar in. Met een grootse en prachtige locatie en een zeer mooie opkomst, kan van een vliegende start worden gesproken. We kenden een geslaagde oestour in Zeeland en een hilarische cantus in Tilburg. Het symposium aan de Universiteit van Tilburg over digitalisering en privacy liet zien dat een lustrum altijd inhoud moet kennen. Met fantastische sprekers en een mooie opkomst, had de organisatie met de keuze van het onderwerp duidelijk de juiste snaar geraakt. De oud-besturenborrel in Breda kende een opkomst van 100 oud-bestuursleden. Een zeer hoog percentage. De mix van de bestuursleden uit 1970-1971 tot heden zorgde voor een goede sfeer en veel verhalen van toen. De lustrumafsluiter was het galadiner en het galafeest. Met een fantastische band, een cocktailbar en een fotobooth een knallend en passend einde van het lustrumjaar.

Daarnaast waren ook de overige, meer gebruikelijke, activiteiten die door het jaar heen zijn georganiseerd succesvol te noemen. Niet alleen is er een stijgende lijn waarneembaar in het aantal advocaat-stagiaires, maar ook in de opkomst bij onze activiteiten. Dit geldt zowel voor de haardgesprekken, als de meer informele activiteiten, zoals bijvoorbeeld: de Jonge Baliereis, de carnavalsborrel en de BBQ. Ook dit jaar wordt die stijgende lijn onverminderd voortgezet. De opgepluste Jonge Baliereis van dit jaar zit al vol, en de eerste activiteiten die reeds achter de rug zijn waren ook succesvol. Voorts zou ik eenieder willen uitnodigen om bij de 50^e editie van de ZPW van 6 april as. aanwezig te zijn. De balie zal met verve vertegenwoordigd worden door mr. Jantien van Hoeve van Adriaanse van der Weel advocaten (voor het Zeeuwse deel) en door mr. Simone Dirven van Kessels advocaten (voor het Bredase deel).

Wij willen de Raad van de Orde en de aanwezige patroons bedanken voor het goede werk dat zij verrichten in het kader van de opleiding van de advocaat-stagiaires en de rol die zij vervullen als klankbord voor het jonge baliebestuur en haar leden. Ik hoop en verwacht dat de raad en de patroons binnen deze balie hun ogen niet sluiten voor negatieve signalen en blijven investeren in de ontwikkeling en het creëren van een persoonlijke band met hun stagiaires.

De nieuwe raad wens ik alvast veel succes. Ik heb alle vertrouwen in een goede samenwerking tussen de Raad van de Orde en het Jonge Balie bestuur.